

Metodika M17+ v kontextu společenských věd

Stručná reflexe bibliometrického
a nebibliometrického hodnocení

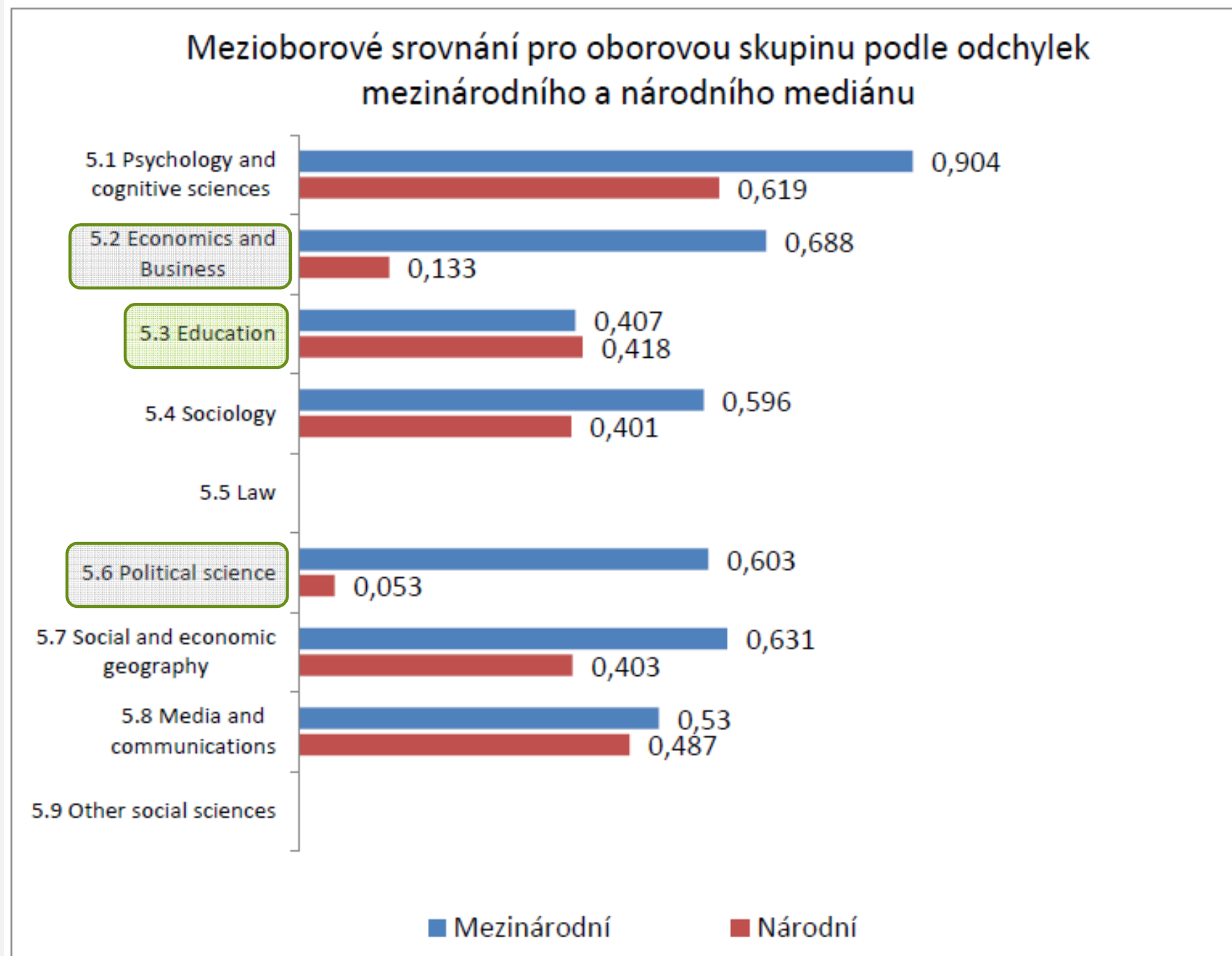
Panel společenských věd

1. Psychologie (Psychology and Cognitive Science)
2. Ekonomie (Economics and Business)
3. Pedagogika (Education)
4. Sociologie (Sociology)
5. Právo (Law)
6. Politologie (Political Science)
7. Sociální a ekonomická geografie (Social and Economic Geography)
8. Mediální studia a komunikace (Media and Communications)
9. Ostatní společenské vědy (Other Social Sciences)

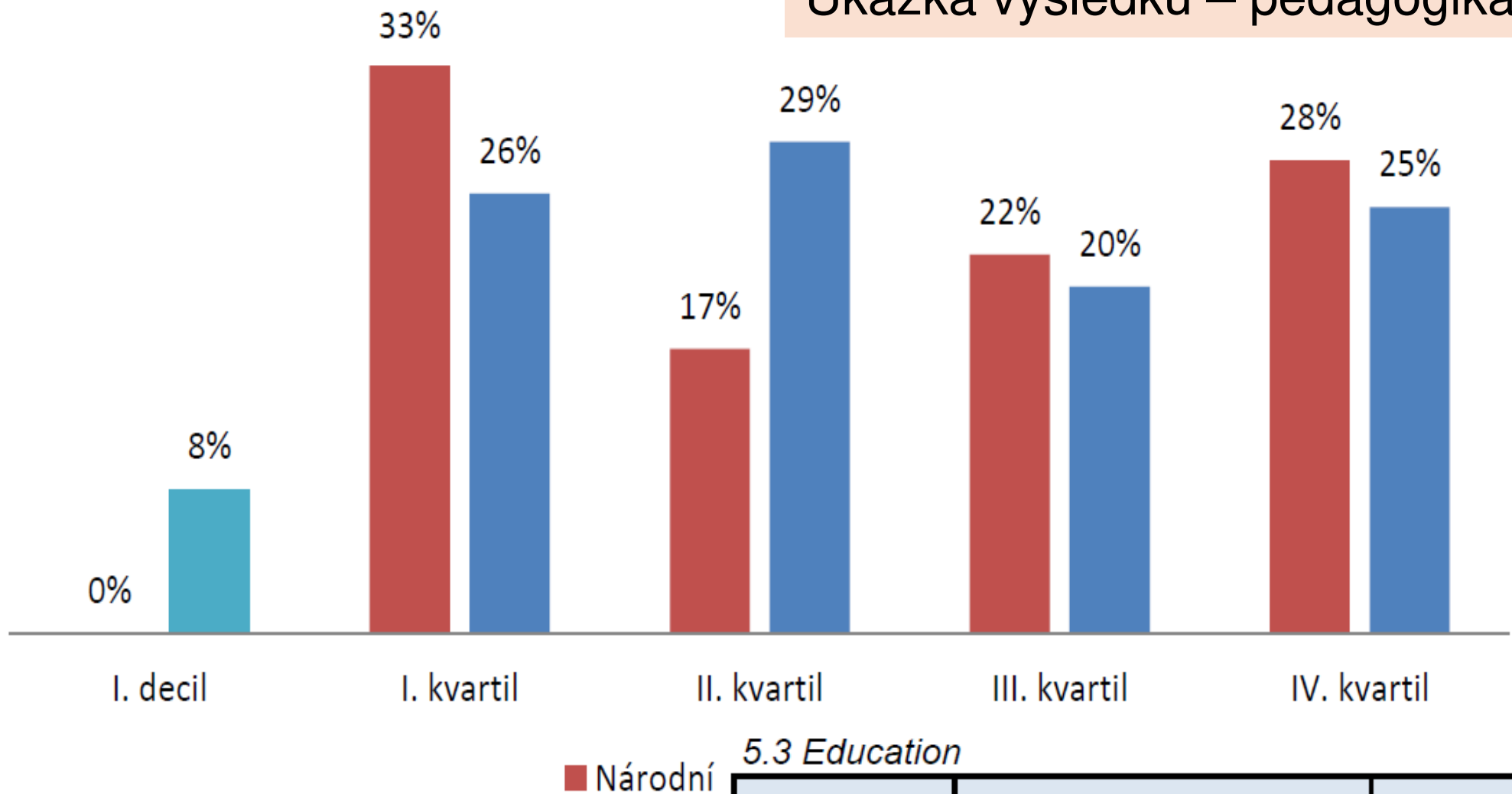
Bibliometrické hodnocení 2017 (Modul 2)

Ukázky některých výsledků

Porovnání mezinárodních a národních oborových mediánů dle pořadí AIS článků

Ukázka výsledků – pedagogika

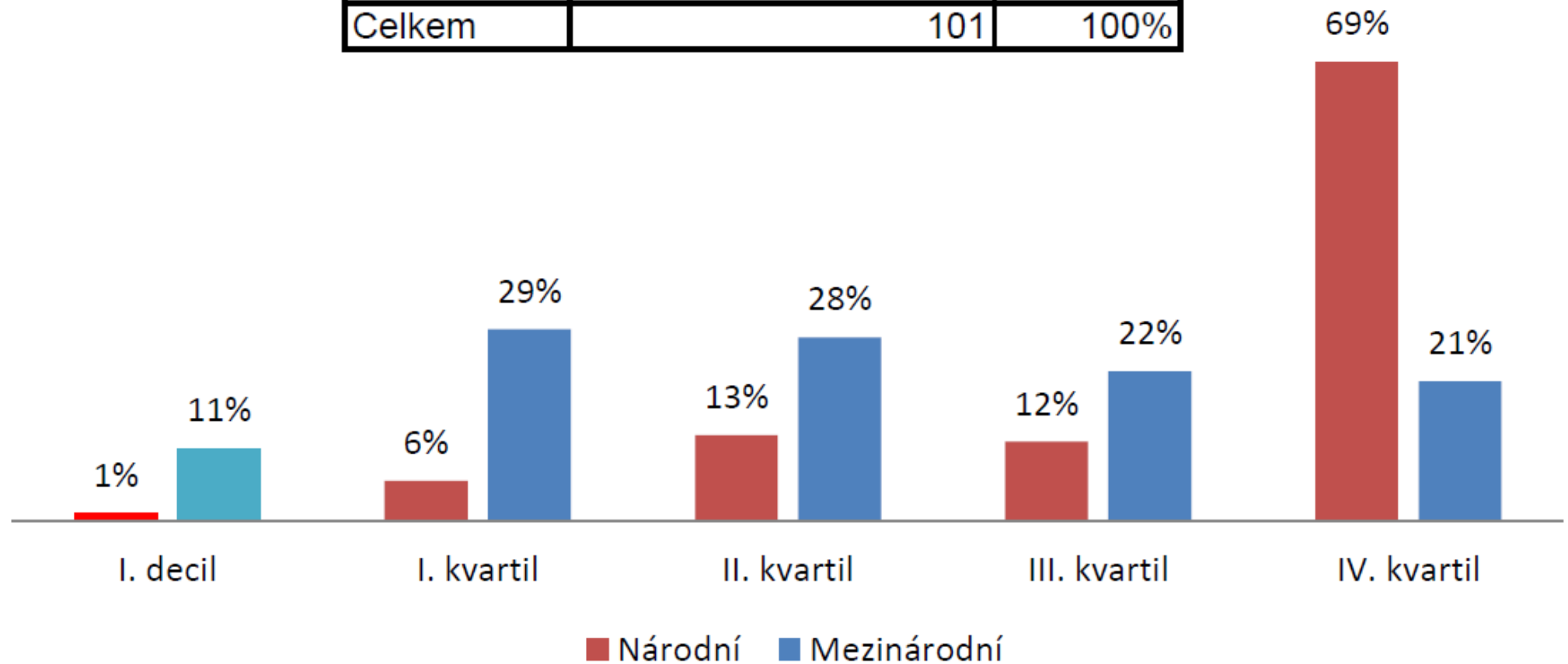
5.3 Education

Pásmo	Počet	Podíl
I. decil	0	0%
I. kvartil	6	33%
II. kvartil	3	17%
III. kvartil	4	22%
IV. kvartil	5	28%
Celkem	18	100%

Ukázka výsledků – politologie

5.6 Political science

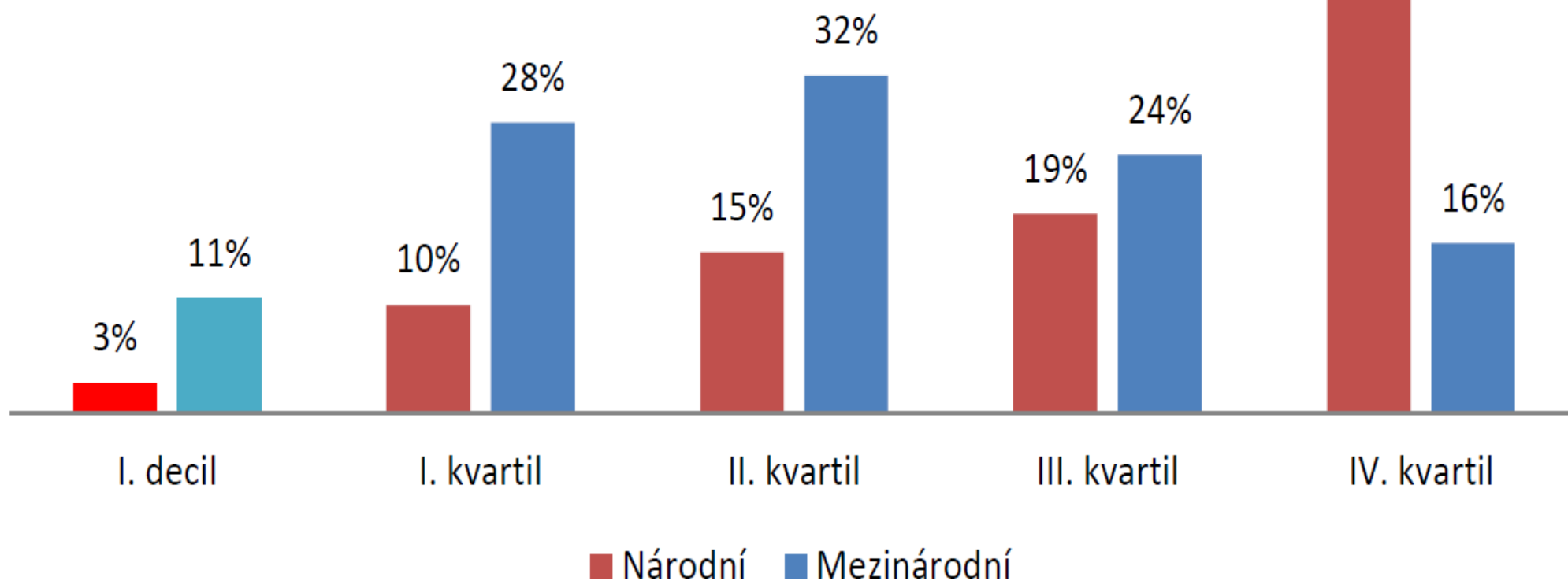
Pásmo	Počet	Podíl
I. decil	1	1%
I. kvartil	6	6%
II. kvartil	13	13%
III. kvartil	12	12%
IV. kvartil	70	69%
Celkem	101	100%

Ukázka výsledků – ekonomie

5.2 Economics and Business

Pásmo	Počet	Podíl
I. decil	9	3%
I. kvartil	33	10%
II. kvartil	49	15%
III. kvartil	61	19%
IV. kvartil	180	56%
Celkem	323	100%

Reflexe hodnocení

1. V panelu s.v. existuje shoda, že postup hodnocení podle metodiky M17+ je krok správným směrem. Shoda také panuje v tom, že hodnocení vědeckého výkonu ve společenských vědách musí vést k tomu, aby se cílem vědy stalo opět **řešení vědeckých problémů** a ne řešení „*publikační exploze*“ spojené s kvalifikačními či ekonomickými benefity.
2. Ukazuje se, že pro adekvátnější hodnocení výkonu jednotlivých oblastí společenských věd bude potřeba doplnit mnohé informace (především kontextuálního charakteru), které **zpřesní** obraz o situaci ve společenských vědách jak v rámci ČR, tak také z hlediska mezinárodního srovnání. Jde o následující informace:

- a) V rámci mezinárodního srovnání uvádět jako referenční kategorii ne světový medián, ale medián pro užší soubor relevantních zemí (např. EU nebo OECD).
- a) Pro posouzení tuzemského vývoje uvádět počet výzkumných organizací a jejich velikost, které v každém hodnoceném oboru v ČR působí. Použitá úroveň institucí ve smyslu právnických osob není pro oborově specifická hodnocení dostatečná.

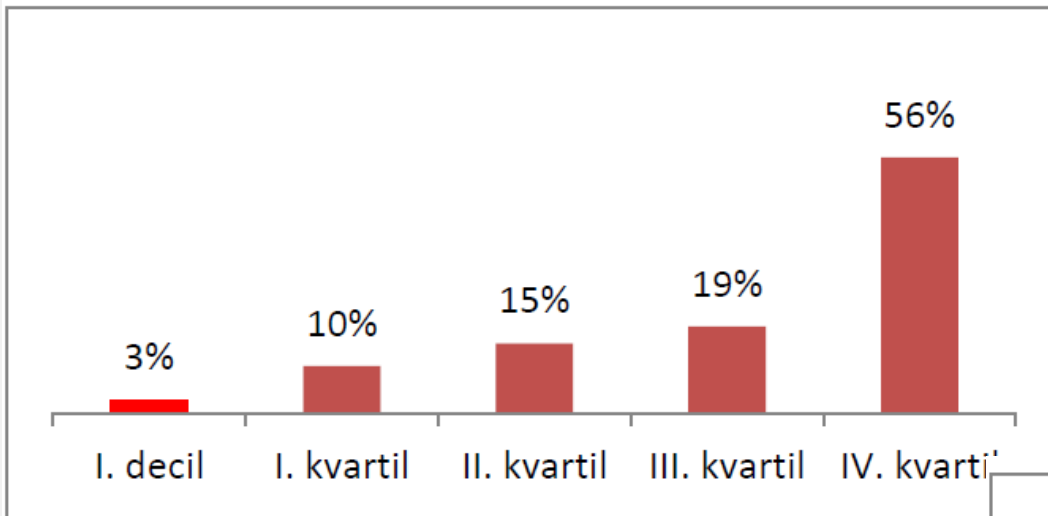
c) Výsledky nějakým způsobem normalizovat–nejlépe na počet přepočtených úvazků (FTE). Jelikož tomu zatím tak není, jednotlivé zprávy za obory společenských věd podávají jen částečnou **kvantitativní informaci** o výzkumu na úrovni oboru a výzkumných organizací.

d) V číselných údajích zohledňovat míru spoluautorství. V některých oborech jsou autoři mnohočetní, v jiných především jedinci.

e) V seznamu „WOS časopisy“ je klíčové, aby byly oborové databáze vyčištěny od časopisů, které do daného oboru ve skutečnosti nespádají.

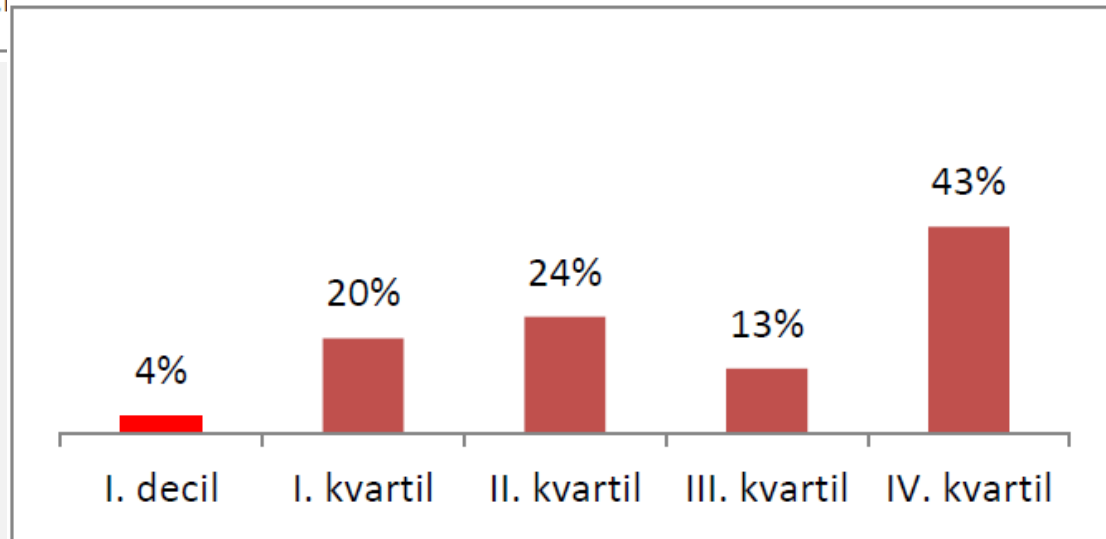
3. Velmi zásadní skutečností, která determinuje tvar kvalitativního profilu, je počet lokálních časopisů (českých a slovenských) databáze WoS (resp. Scopus) indexuje. Pokud takové jsou, výsledky oboru jsou z velké části ve IV. kvartilu -- pokud by obor ve WoS české/slovenské časopisy neměl, nebyly by v analýze zachyceny ani v nich publikované články.

Toto platí pro **ekonomii** (má 7 časopisů ve WOS), **sociologii** (2) a **psychologii** (2).

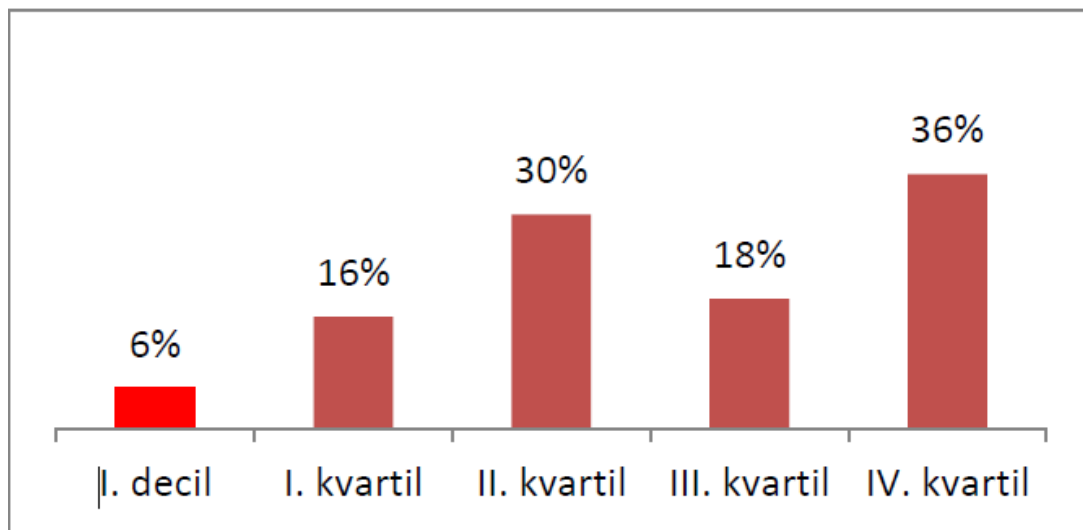

Sociologie (112)

Ekonomie (323)

Psychologie (159)

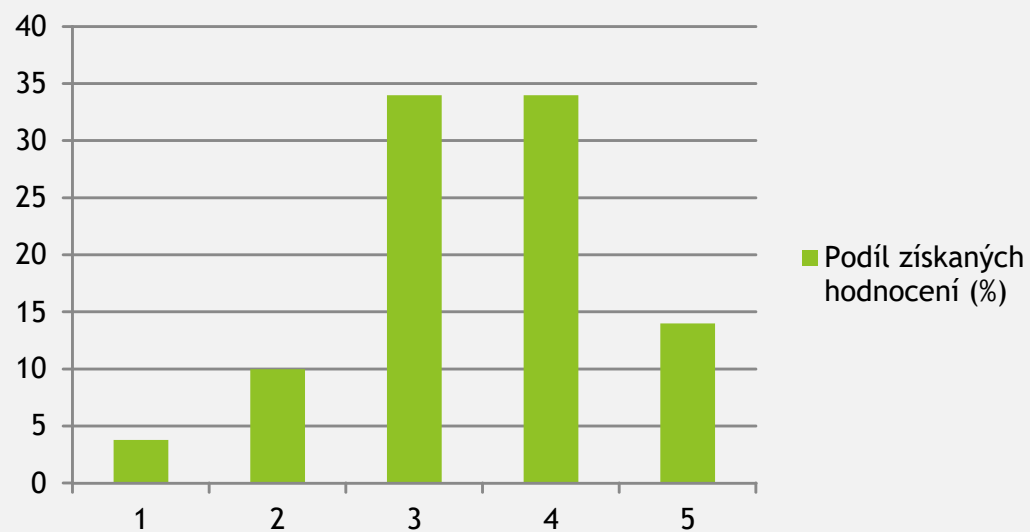

Reflexe hodnocení

Nebibliometrické hodnocení
2018 – momentálně probíhající

- ▶ 420 výsledků z celkových 802 již má výslednou známku, ostatní jsou v procesu hodnocení (382 výsledků ještě nemá finální známku)
- ▶ zatím 16 jedniček (3,8 %), 41 dvojek (10 %), 142 trojek (34 %), 141 čtyřek (34 %) a 60 pětek (14 %)

Podíl získaných hodnocení - Panel 5

Momentální stav procesu hodnocení

	Celkem k hodnocení	Zatím hotových (23.5.)	Špičkových výsledků	Vynikajících výsledků	Podprůměrných
5.1. Psychology	49	27	0	3	2
5.2. Economy and Bussiness	109	51	1	2	11
5.3. Education	130	105	3	12	15
5.4. Sociology	116	104	7	25	11
5.5. Law	179	28	1	2	2
5.6. Polical Science	122	63	1	6	13
5.7. Social and Economic Geography	31	12	1	1	1
5.8. Media and Communication	32	32	2	9	4
5.9. Other Social Sciences	34	24	0	2	9

Příklady špičkových hodnocení

Hodnocení 1: kniha v aj, oba hodnotitelé 1; v databázi nebyla k dispozici celá kniha, jen obsah a recenze a seznam ocenění

- ▶ *Globální dopad hodnoceného výsledku je zabezpečen i volbou jazykového zpracování a publikováním v jednom z nejprestižnějších světových vydavatelství. Výstup posouvá úroveň české právní vědy a přibližuje ji (svým rozsahem, úrovní zpracování i výsledným obsahem) k uznávaným světovým standardům. (1. Hodnotitel, známka 1)*
- ▶ *Ačkoli pro účely hodnocení nebyly k dispozici jednotlivé kapitoly, z předložených informací - zejména pak zahraničních recenzí - vyplývá, že tato kniha je z hlediska její originality a významu na špičkové světové úrovni. (2. Hodnotitel, známka 1)*

Hodnocení 1: zahraniční monografie, oba hodnotitelé známka 1

- ▶ *Publikace byla vydána uznávaným nakladatelstvím Palgrave Macmillan a svou originalitou a interdisciplinarnitou významně přispívá a lze se domnívat, že bude do budoucna i spoluformovat teoretickou debatu.*
- ▶ *Na základě této reflexe pak publikace nabízí nový analytický rámec, čímž výrazně obohacuje současný výzkum v oblasti Evropských studií.*

Příklad hodnocení 1: (hodnotitelé 1 a 2, rozhodnutí panelisty 1)

- *Kniha je nesmírně cenná nejen pro české výzkumné pracovníky, ale i pro výzkumné pracovníky v zahraničí, protože se zabývá tématem, které bylo doposud poměrně málo studováno. ...Kniha je velmi příjemná ke čtení díky zvolené metodě kvalitativního / narativního výzkumu.... Autorům navrhuje, vzhledem k velkému zájmu tématu, kterým se kniha zabývá, zvážit překlad určený pro mezinárodní veřejnost.*
(2. Hodnotitel, známka 1)

Hodnocení 1: kniha v aj, zahraniční hodnotitel 1, druhý hodnotitel 2

- *Recently, as a panel and board member, I had the pleasure to read, refer to, review and make practical use of a series of recent books that cover a very similar topic as the book in question (...). These books had been selected globally as the very best ones to be found on the topic. The book in question can easily be included to extend this series of globally well-known, widely discussed and important books on the issue.*
(2. Hodnotitel, známka 1)

Příklad hodnocení podprůměrných výsledků

Shodné hodnocení 5 - monografie:

- ▶ *Zpracování výsledků má téměř výhradně popisný charakter a postrádá jakékoliv interpretace, nebo aplikační/innovativní obsah, na základě kterého by bylo možné výstup považovat za jakkoliv přínosný z hlediska společenské relevance . (Hodnotitel 1, známka 5)*
- ▶ *Posudek nelze vypracovat, protože je přiložena jiná publikace odlišného autorského kolektivu. Nevím, zda lze oficiálně předkladatele požádat o nápravu. (Toho si druhý hodnotitel ale nevšiml!) (Hodnotitel 2, známka 5)*

Hodnocení 5: výsledek pochybné kvality, sborník z konference

- ▶ *Většina příspěvků jsou spíše deskriptivní texty, bez zásadního vlastního výzkumu a poznání. Konference ani sborník nepřináší opravdu nový poznatek k tématu. Navíc je zaměření tak široké, že se jedná pravděpodobně o příspěvek všech vystupujících, bez patřičné recenze, výběru těch nejlepších a zarámování, například i prostřednictvím editorského úvodu. Stejně tak by bylo vhodné alespoň trochu sjednotit grafiku ve sborníku, což lze mimo jiné i detailnějšími instrukcemi pro autory. (1.Hodnotitel , známka 5)*

Hodnocení 5: výsledek pochybné kvality - opisování již vyzkoumaného, oba hodnotitelé 5

- ▶ *(Výsledek) nepřináší nové poznatky ke sledované problematice, jedná se jen o opisování toho, co již bylo publikováno, navíc mnohdy způsobem plagiátorským. (Hodnotitel 1, známka 5)*

Hodnocení 5: Výsledek chybně zařazený do hodnocení (hodnotitelé 1a 5, rozhodnutí panelisty 5)

- *V tomto ohledu se jedná o mezinárodně velmi kvalitní a oceněníhodný výstup a pokud bych měl hodnotit práci samotnou, zřejmě bych volil hodnocení 2 - vynikající. Nicméně mě zaráží, že se tato práce, **vydaná v roce 2015**, dává do hodnocení v tomto systému, a to ze 2 důvodů - práce explicitně odkazuje na působení autora v (zahraničí) (kap. 1, kap. 5 aj.), tedy na mimo-české pracoviště. Zadruhé, vykazována je za(název instituce), kde **ale dle dostupných informací dotyčný začal pracovat až v roce 2016**. Nedomnívám se, že by práce, která je psána zahraničním autorem na zahraniční instituci, pokud dílo ani autor nemají v době vzniku díla vazbu na české prostředí, měla být hodnocena v českém systému hodnocení vědy. (2. Hodnotitel, známka 5; první hodnotitel známka 1)*

Hodnocení 5: monografie, která je ve skutečnosti učebnicí

- ▶ *Nelze však přehlédnout, že učebnice není výsledkem vědeckého výzkumu a nemá tak být předmětem hodnocení z hlediska kritéria přínosu k poznání. (1. Hodnotitel, známka 5*
- ▶ *(...) nejedná se o výsledek konkrétně zaměřeného výzkumu, který by mohlo obohatit úroveň poznání nebo vybízet k dalšímu badatelskému úsilí. Tento text = učební pomůcku nelze považovat za výstup výzkumné práce (...)(2. Hodnotitel, známka 5)*

Hodnocení 5 - výsledek vyřazen panelistou; software pro provozování stokových sítí; problém, že nespadá do daného panelu, a navíc výsledek není dostatečně prezentován v databázi

- ▶ *(...) předložený výsledek obsahuje pouze krátký a dosti všeobecný popis řešení projektu TAČR, ale nikoliv přístup k software, které má hodnocený výsledek představovat. Na základě předloženého materiálu není možno výsledek posoudit.*

Otázky a problémy

- ▶ kalibrace hodnotitelů: uvnitř oborů i napříč jimi; to je asi úkol pro panelisty
  - ▶ jazyk publikace by neměl být rozhodujícím kritériem
  - ▶ pokud je kniha publikovaná v aj u zahraničního prestižního nakladatelství, zvyšuje to hodnocení - ale neznamená to samo o sobě, že je výsledek ohodnocen jako špičkový
- ▶ nedostatečné podklady pro hodnocení - organizace, která přihlašuje výsledek, nenahraje celý výsledek, nahraje špatný výsledek apod. - mělo by se hodnotit automaticky pětkou?
- ▶ dvojí přihlašování výsledků různými organizacemi - plýtvá se časem hodnotitelů
- ▶ možné pokusy o podvod či přilepšení:
  - ▶ přihlášení (skoro) stejného výsledku dvakrát - v čj a v aj, stanovisko Odboru RVVI: navrhuje zhodnotit oba předložené výsledky s přihlédnutím na tuto situaci, tedy v hodnocení bude zohledněna tato částečná duplicita
  - ▶ přihlášení výsledku, který není výsledkem české podpory vědy a výzkumu - kniha, která vznikla a byla vydána rok před hodnocením na jiné instituci v zahraničí

- ▶ neochota hodnotitelů hodnotit, odmítání hodnocení
- ▶ nemožnost získat hodnotitele pro určité výsledky (např. výsledek v bulharštině; velmi specifický výsledek z oboru, kterým se v ČR nikdo jiný než autor nezabývá)
  - ▶ Nacházení nových kompetentních hodnotitelů, kteří by nebyli zaujatí, pro některé vysoce specifické výstupy je nemožné. Kompetentní hodnotitel je obvykle dohledatelný pouze ve VO z které výsledek přišel, což znamená, že je zaujatý.
  - ▶ Otázka - může panelista v těchto případech rozhodnout jen na základě jednoho posudku? A rozhodne správně, když o dané oblasti sám nic neví?

- ▶ zařazení výsledků, které neodpovídají definici činnosti výzkumu a vývoje dle Frascati Manuál
  - ▶ *(příklad Veletrh vědy, časopis Věda a výzkum, Příkaz č. 1/2017 ředitele Sekce řízení rizik při správě daní)*
- ▶ chybné zařazení výsledků, které ani vzdáleně neodpovídají danému sub-panelu
  - ▶ *(příklad zařazení výsledku, který sám sebe definuje jako „na hranici jazykovědy, indologie, literární vědy a dějin idejí“ do Political Science)*
- ▶ chybně vybrané kritérium hodnocení - výsledek by měl být spíše hodnocen jako přínos k poznání, ale je přihlášen pod kritériem společenské relevance;
  - ▶ hodnotitelé na to někdy berou a někdy neberou zřetel (výsledek ohodnotí jakoby „školsky“, aniž by brali v úvahu rozdíly v kritériích „společenské relevance“ a „přínosu k poznání“); pak se kvůli tomu posudky výrazně rozcházejí; závěr - hodnocení probíhá podle zvoleného kritéria a výsledek dostane horší známku, než by mohl

KONEC